

Cent anys d'associacionisme del periodisme ebrenc

Josep Bayerri Raga,
periodista

Les organitzacions de periodistes, anomenades en principi *Asociaciones de la Prensa* van nèixer a finals del segle XIX aplegant els professionals de la premsa per a defensar els seus interessos i en alguns casos establir cobertures assistencials i mutualistes. La de Tortosa es va fundar el setembre de 1923 i el seu primer president fou Francesc Mestre Noé, que gestionà l'entitat fins al 1936. L'associació aplegava una trentena de persones redactors o col·laboradors dels mitjans de comunicació locals en un moment en què a Tortosa s'editaven fins a tres diaris simultàniament, a més de mitja dotzena de revistes setmanals o mensuals de tots els colors polítics o vessants culturals i associatius. Mestre deixà la presidència el 1936, en complir setanta anys, sent substituït per José Monllaó Panisello ('Llaonet'). La revolució

La passada setmana va haver-hi eleccions al Col·legi de Periodistes de Catalunya. A les Terres de l'Ebre, la de Josep Baubí és la quarta presidència des de la creació de la demarcació ebrenc. Abans havien ocupat el càrrec Joaquim Rambla (2002-2006), Amparo Moreno (2006-2014) i Sílvia Tejedor (2014-2018). La història del periodisme tortosí i les seves estructures organitzatives, però, ve de lluny.

de 1936, la guerra i la repressió posterior foren letals per al periodisme tortosí. L'estiu del 36, escamots llibertaris de la CNT-FAI van assassinar una desena de redactors de publicacions dretanes i els 39 tribunals militars franquistes van assassinar periodistes de diaris d'esquerres. Mai van tornar a haver-hi diaris a Tortosa i l'associació dels periodistes deixa d'existir.

A principis dels seixanta el periodisme a Tortosa s'exercia mitjançant els corresponents de la premsa de Barcelona. Tots els diaris tenien seccions dedicades a la informació de Catalunya i el paper dels corresponents era notable. Tots ells, a més dels col·laboradors del setmanari *La Voz del Bajo Ebro* i *Ràdio Tortosa*, van crear, a finals

de 1968, l'anomenat 'Grup de Premsa', amb una vintena de membres i el fotògraf Paco Ramos com a president. El Grup de Premsa crea el guardó de 'Tortosí de l'any', per homenatjar el personatge local més significatiu de l'any precedent, nomenament que s'acordà al gener, i s'exterioritza en el marc d'un gran acte social al mes de maig amb centenars d'assistents. Durant aquests anys foren nomenats Mariano Jover Flix, Joaquim Fabra Grifoll, Joan Baptista Manyà Alcoverro; Felip Tallada d'Esteve, Manuel Camos Borrás, Josep Celma Prieto, Ricard Cerveto, entre altres.... Amb l'aparició del setmanari *Ebre Informes* (1977) s'inicia un període d'enfrontaments dialèctics amb l'altre setmanari *La Voz*

del Bajo Ebro, confrontació que va arrossegar el Grup de Premsa controlat per una majoria identificada amb el vell règim.

El gener de 1981 solament hi havia un candidat al premi, el professor Manuel Pérez Bonfill. Els sectors dretans s'oposaren que fos elegit i aconseguiren, per 8 vots a 7, que es declarara desert. La setmana següent, el setmanari *Ebre Informes* va instituir el premi 'Jaume Tió', per a premiar la persona que més hagués destacat durant l'any precedent dins el camp de la cultura. El premi s'atorga a Pérez Bonfill i els anys següents a Gerard Vergés, Ricard Salvat, Artur Bladé, Jesús Maria Rodés i Rafel Balada. En qualsevol cas, el Grup de Premsa s'havia trencat definitivament i

el 1986 va desaparèixer.

El món de la comunicació havia canviat molt durant la dècada dels noranta amb la presència de les televisions locals, emissores de ràdio i publicacions diverses, la creixent professionalització i l'aparició d'una nova generació de joves atrets pel món del periodisme. Per altra part s'inicia un procés d'integració entre els diferents setmanaris (*Ebre-Informes*, *Migjorn* i *La Veu del Baix Ebre*), que culminarien el 2001 en la creació del que avui és SETMANARI L'EBRE. L'any 2000 es va crear una entitat per agrupar els que d'una forma o l'altra participessin en el món de la comunicació, s'anomenà Associació de la Comunicació de la Regió del Ebre (ACRE); el projecte no va reeixir però la necessitat de disposar d'un ens que representés la premsa ebrenc subsistia. Així fou com el 2002, amb el suport i soplug del Col·legi de Periodistes de Catalunya es va crear la demarcació col·legial de les Terres de l'Ebre, que ja ha arribat als 16 anys de vida. ■